

БЪЛГАРСКА БРАНШОВА КАМАРА[®] МАШИНОСТРОЕНЕ

София 1000, п.к.625, ул."Алабин" 29, тел./факс 02/9892806, тел.02/9884044,
02/987 2064,02/987 6633, <http://bbcmb.org>, e-mail: bbcm@mail.bg; bbcmb@abv.bg

Изх.№ 27/ОМ/15.05.2019г.

До

**Зам. председателя на МС и Председател на НСТС
г-жа Марияна Николова**

До

**Министър на труда и социалната политика
г-н Бисер Петков**

До

**Министър на финансите
г-н Владислав Горанов**

До

**Министър на образованието и науката
г-н Красимир Вълчев**

До

**Министър на икономиката
г-н Емил Караниколов**

Копие: Ръководителите на НПО на работодателите и на работниците и
служителите

Относно: *Насърчаване завършващите квалифицирани кадри да останат
на работа в България за период от 5 години*

Уважаема г-жо Николова,

Уважаеми г-н Петков,

Уважаеми г-н Горанов,

Уважаеми г-н Вълчев,

Уважаеми г-н Караниколов,

Въпросите, свързани с недостига на квалифицирани изпълнителски и инженерно-технически кадри за производствените фирми са сред най-актуалните в момента, обсъждат се и непрекъснато се правят предложения за тяхното решаване.

От година се работи по опростяване на процедурите при вноса на работна ръка от Украйна, Армения, Молдова, Виетнам и т.н. и са постигнати определени резултати.

Колкото и да се опрости обаче процедурата по вноса е малко вероятно да настъпи наплив от квалифицирани изпълнителски и инженерни кадри за машиностроенето, а и за редица други сектори от преработващата промишленост. Най-често тези кадри търсят и ще продължат да търсят възможност да започнат работа в други страни от ЕС с по-високи заплати, поради по-високата при тях производителност и стандарт на живот. Дори бежанци от размирните райони не желаят сега да се заселват у нас, а гледат на страната ни като на транзитна.

А обстановката не може да се промени от раз с призови за рязко увеличаване на възнагражденията, с въвеждането на единна европейска минимална работна заплата. Това ще прогони и чуждестранните инвеститори, на които допреди година официално се внушаваше, че разполагаме с квалифицирана и евтина работна ръка.

Ако някои от горните кадри пожелаят да търсят реализация в страната ни сега, те по-скоро ще бъдат изключения.

Т.е. на този етап на тази мярка не следва да се гледа като на панацея.

*

Има предложение приетите по технически специалности студенти във ВУЗ да възстановяват разходите си за обучение, ако след завършването си не работят 5 години в страната. Допреди година това се предлагаше и от браншовата камара.

Реално ли е обаче това?

Нагнетяването в началото на прехода внушение, че машиностроенето ни е гигантско и ненужно, а много от заводите разграбени и унищожени, се отрази крайно негативно на общественото мнение за сектора. Подобна бе съдбата и на редица структуроопределящи фирми от други отрасли. Формираното негативно роднинско мнение за реализиране на младите хора в сферата на производството се подхранва в немалка степен и в момента, и предлаганата мярка е много вероятно да се възприеме като силова и да не заработи.

Ръководствата на висшите технически училища набират много трудно кандидати за записване. Въвеждане на горното изискване към завършващите технически специалности няма да свърши работа, а ще отблъсне още повече младите хора от тях.

*

Преодоляващо в определена степен горните задръжки е предложението на АИКБ - на всички студенти, приети по държавна поръчка да се отпускат кредити за покриване на таксите за обучение, които завършилите няма да възстановяват в случай, че работят в страната 5 години. При същите условия на студентите по защитени специалности могат да се предложат и стипендии.

Очаквано е сред редица от студентите, техните родители и ръководства на ВУЗ съпротивата, особено в началото да бъде остра, но въвеждане на горното ще положи началото на ред, който може да даде добри резултати и сведе до минимум изтичането на кадри от страната.

Ако обаче нещата не се отработят в диалог със заинтересованите страни, вероятността идеята да не се реализира, поради широка съпротива, е голяма. От голямо значение е ангажираността на работодателите – привлекателни стартови възнаграждения, кариерно развитие, редица други. Ангажираността на работодателите е априори много важна, а в много случаи и решаваща за задръжане на младите хора в страната.

*

Друго. Завършващите особено важни за фирмите от преработващата промишленост технически специалности във ВУЗ и ПГ да бъдат освобождавани от данъци и осигуровки в предприятията за период от 5 години.

Специалностите следва да бъдат определени след преразглеждане на списъците на защитените и тези с очакван недостиг на пазара на труда за професионалното образование и на тези за висшите технически училища.

Ще възникне въпрос - Защо се предлага само за определена категория кадри? Защото без тях фирмите от промишлеността не биха могли да се развиват и ако ги няма, държавата ни ще се превърне в периферен европейски санджак, а да се насърчават по този начин всичките завършващи ще е невъзможно.

Тази форма за насърчаване на завършващите млади хора да започнат работа в производствените фирми може да заработи още през следващата година. Несъгласието ще дойде най-вече от Министерство на финансите - а откъде пари? Източници могат да се осигурят - например от реално съкръщаване на непрекъснато набъбващата администрация, от промяна на необоснованото преди години въвеждане на плоския данък, от намаляване субсидиите на партиите – най-високите в Европа, от ежегодния в последните години излишък в бюджета, от реалното ограничаване на сивата икономика. За неплащането на данъци и осигуровки Законът предвижда наказателна отговорност, но до този момент потърсена такава няма и т.н., и т.н.

Част от изброеното по-горе като резерв за средства няма да бъде и обсъждано, тъй като заинтересовани са и управляващи и опозиция, но резерви има и решение следва да се търси.

*

Наложително е да се утвърди приемлива форма за задържане и израстване на специалистите и квалифицираните кадри у нас, тъй като няма друга страна в Европа, която да е толкова зле, както сме ние. Двадесет и три процента от населението ни го няма. Намираме, че не трябва да има повече отлагане, че въпросите следва да се обсъдят задълбочено и комплексно и се намери работещо решение.

С уважение,

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/инж. Ил. Келешев/

